

TRØNDERENERGI VIND AS
Klæbuveien 118
7031 TRONDHEIM

Vår dato: 23.10.2019
Vår ref.: 201841219-156
Arkiv: 517
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Johanne Kråkenes

Vedtak - Godkjenning av søknad om endring av arealbruksgrense, nye turbinplasseringer, plan for massetak - Frøya vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for Frøya vindkraftverk datert 19.11.2018, NVEs godkjenningsvedtak datert 28.03.2019 og Olje- og energidepartementets (OED) klageavgjørelse av 06.06.2019. Vi viser videre til søknad fra TrønderEnergi Vind AS (TEV) datert 20.08.2019, hvor det søkes om endring av detaljplan/MTA for Frøya vindkraftverk, herunder flytting av turbin 1, justering av turbin 2 og 7, samt justering av internveiene og massetak i vindkraftverket.

NVE gjør oppmerksom på at søknad om oppsetting av vindmålemaster og radiolinjemast, også datert 20.08.2019, føles opp som egen sak og fortsatt er til behandling i NVE.

NVEs vedtak av 22.07.2019 godkjente justeringene for første del av veianlegget (adkomstveien og vei til turbinpunkt 9 og videre mot turbin 11 (til profil 750)). NVEs vedtak av 13.09.2019 godkjente etableringen av massetak 1 (nær turbin 9) og justeringene av vei og turbinpunkt 6 (frem til krysset, ca. profil 820) og sidevei og turbinpunkt 8.

NVEs vedtak

NVE godkjenner flytting av turbin 1, justering av turbin 2 og 7, samt justering av internveiene og etableringen av massetak 2, 3 og 4. Godkjente massetak, turbinpunkter og veitraseer fremgår av vedlagt kart Frøya vindkraftverk, oversiktskart datert 13.08.2019.

Justeringene må være i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen for Frøya vindkraftverk med tilhørende bakgrunnsnotat, og i vedtak om godkjenning av detaljplan og MTA for Frøya vindkraftverk.

NVE minner om at relevante krav og føringer i gjeldende detaljplan og MTA for Frøya vindkraftverk, samt vilkår og forutsetninger i NVEs godkjenningsvedtak av 28.03.2019 gjelder.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 11.01.2019, post 6 og 8 (NVE ref.: 201842457-11), og godkjent detaljplan og MTA av 28.03.2019 (NVE ref.: 201841219-42).

Vi forutsetter at endringene er avklart med grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

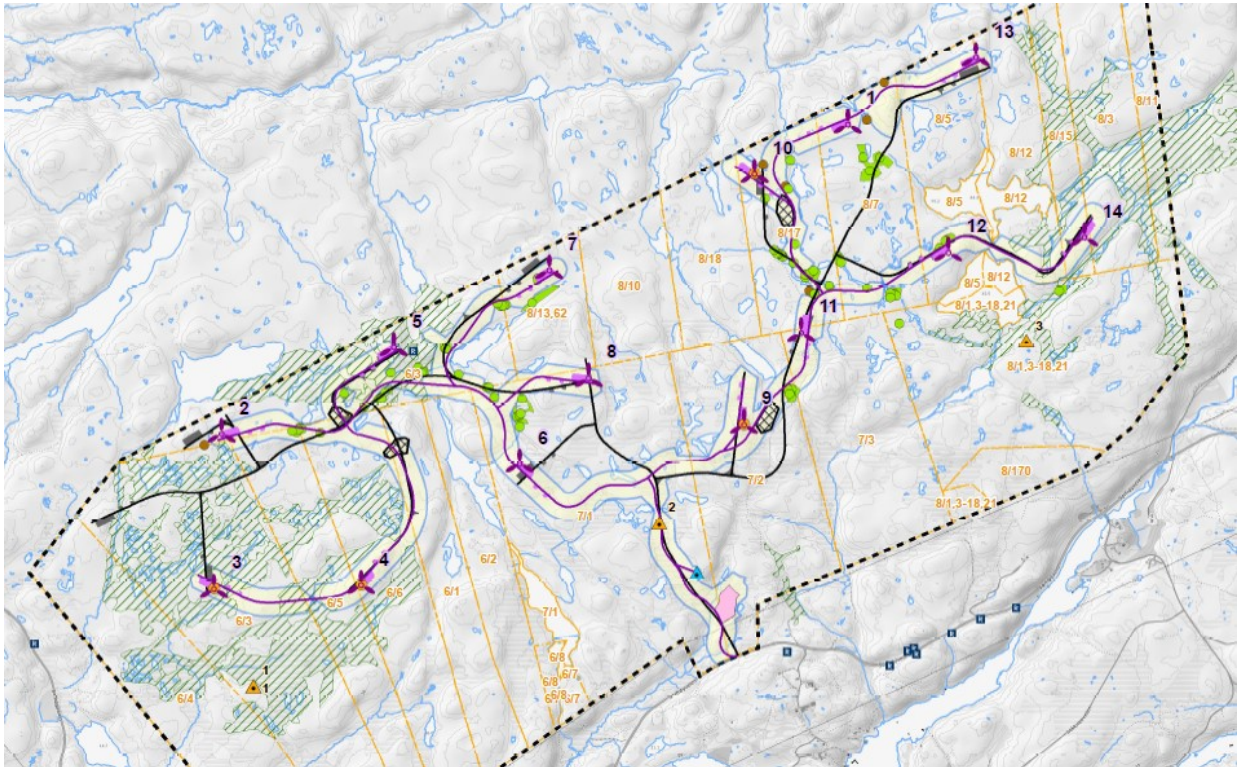
Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Bakgrunn

I OEDs klageavgjørelse av 06.06.2019 vedr. godkjenning av detaljplan/MTA for Frøya vindkraftverk er det satt krav om flytting av turbin 1, justering av plassering av turbin 2 og 7, samt krav om alternativ adkomstvei til turbin 3. Videre har NVE i sin godkjenning av 28.03.2019 satt vilkår om at massetak/sidetak skal detaljeres og godkjennes av NVE. Det er også satt vilkår om at det som grunnlag for videre optimalisering skal gjennomføres registrering av utvalgte plantelokaliteter.

I søknaden av 20.08.2019 skriver TEV at det er gjort en ny gjennomgang av veitraseer og oppstillingsplasser for å ta hensyn til NVEs og OEDs vilkår. Arbeidet er gjort i samråd med entreprenør, landskapsarkitekt og miljørådgiver. Som en følge av vurderinger av landskapstilpassing av veilinje og massetak, massebalanse, veilengde, naturforhold og utførte planteregistreringer, er det gjort noen justeringer i forhold til vedtatt detaljplan, se figur under.

Utklipp fra oversiktskart datert 13.08.2019, vedlagt, svarte streker viser vei og turbinpunkter i godkjent detaljplan/MTA. Lilla streker viser justert vei og turbinpunkter. Skraverete areal viser masseuttak og grønne punkter/felter viser engmarihånd observasjoner/-områder, se forøvrig vedlagt oversiktskart for full tegnforklaring.

Høring

NVE sendte søknaden av 20.08.2019, sammen med søknad om oppsetting av vindmålemaster og radiolinjemast, på høring 28.08.2019. NVE mottok innen høringsfristen 12.09.2019 uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune, Mattilsynet, Frøya Nei til vindkraft (uttaler seg til søknaden om vindmålemast, ikke relevant for dette vedtaket og gjengis derfor ikke) og likelydende uttalelser fra fire privatpersoner. Frøya kommune og Fylkesmannen i Trøndelag, hadde etter forespørsel fått innvilget utsatt høringsfrist.

Trøndelag fylkeskommune (10.09.2019) viser til at det tidligere er gjennomført arkeologiske registreringer i området og at undersøkelsesplikten således er oppfylt. Det er registrert en

steinalderlokalitet ved Thomasnesvatnet (id 95270) like øst for turbinpunkt 5. Ut fra oversendt kartmateriale er tiltak plassert i god avstand til lokaliteten slik at denne skal være ivaretatt. I tillegg har Fylkeskommunen noen kommentarer ift. etableringen av radiolinjemasten, disse er ikke relevante for dette vedtaket og gjengis derfor ikke.

Mattilsynet (12.09.2019) viser til sin tidligere uttalelse i saken, datert 19.11.2018. Ut fra opplysninger Mattilsynet har, er alle de planlagte vindturbinene og all infrastruktur til det planlagte vindkraftverket, utenfor nedslagsfeltene til de to drikkevannskildene som er omfattet av Mattilsynets tilsyn. Mattilsynet viser også til at Frøya kommunale vannverk sin egen faglige vurdering er at det planlagte vindkraftverket ikke representerer noen fare for disse drikkevannskildene.

Steinar Petter Rabben, Elin Anny Grubba Rabben, Anne Å. Grubba Bottenvik og Alfhild Margarethe Grubba har sendt inn (11.09.2019) likelydende uttalelser der de bemerker den korte høringsfristen, og at de ikke kan se at den kan være i samsvar med forvaltningsloven. Videre skriver de at de vil klage på de turbinplasseringer som ligger fast og de som skal flyttes på. De mener at støynivået ved egen bolig ikke er godt nok dokumentert. Det påpekes at støy- og skyggekast-rapportene er lite tilgjengelige da de blant annet er på engelsk. Videre ønsker de dokumentasjon på infralyd/infrastøy ved egen bolig. I den forbindelse vises det til at helseskader på grunn av infrastøy er godt dokumentert både på medisinsk hold og forskerhold.

Fylkesmannen i Trøndelag (17.09.2019) mener det er uheldig med turbiner og veier på Røssvassmyra (det er i Fylkesmannens uttalelse enkelte steder henvis til Rørvassmyra. Rørvassmyra berøres ikke av vindkraftverket, NVE legger derfor til grunn at det korrekte skal vær Røssvassmyra). Det vises til at Røssvassmyra er kartlagt som kystmyr, med en blanding av rikmyr (rik åpen sørlig jordvannsmyr etter NIN) som er en sterkt trua naturtype, og er en nasjonal miljøverdi og terrengdekkende myr. Terrengdekkende myr er en trua naturtype med kategori sårbar og er dermed også en nasjonal miljøverdi. Turbiner og vei i Røssvassmyra vil, etter Fylkesmannens vurdering, på sikt drenere myra og ødelegge naturtypen. Fylkesmannen mener at det også bør sees på flytting av alle turbiner som står i dette området. Fylkesmannen har i tillegg en rekke merknader og innspill knyttet til etableringen av vindmålemaster og radiolinjemast, disse gjengis ikke her.

Frøya kommune (jf oversendelse datert 27.09.2019) har i Kommunestyret den 26.09.2019 vedtatt følgende: Frøya kommune har ingen merknader til endringssøknaden slik den foreligger. Slik endringene er presentert, framstår endringene som bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning. (Andre del av vedtaket omhandler etableringen av vindmålemaster, dette gjengis ikke her).

TEV har (04.10.2019) kommenterte de mottatte uttalelsene. Det vises til at det er tett dialog med fylkeskommunen angående nye funn og ivaretagelse av eksisterende funn. Med henvisning til uttalelsene fra privatpersonene viser TEV til at både for opprinnelige turbinplasseringer og justerte turbinplasseringer har støy vært en styrende premisse da konsesjonen har et konkret krav til at man ikke skal være over 45 dB (A) ved støyfølsom bebyggelse (bolighus). Dette har TEV overholdt og dokumentert. TEV uttrykker forståelse for at denne dokumentasjonen kan oppleves vanskelig tilgjengelig, men har valgt å legge ved den fullstendige dokumentasjonen, slik at den kan ettergås om nødvendig. Når det gjelder infrastøy, viser TEV til NVEs omtale av dette i godkjenning av detaljplan/MTA. TEV har også kommentert uttalelsene knyttet til etableringen av vindmålemaster/radiolinjemast, disse gjengis ikke her.

NVEs vurdering

Innledning

Det har vært nødvendig å foreta enkelte justeringer i turbinplasseringer, veilinjer og oppstillingsplasser for å ta hensyn til kravene satt i OEDs klagevedtak av 06.06.2019 og i NVEs godkjenningsvedtak av 28.03.2019.

Bakgrunnen for NVEs vilkår om registrering av utvalgte plantelokaliteter, som ligger langs prosjekterte inngrepssoner, er å begrense inngrepene på naturtyper og plantearter som er spesifikt nevnt i vilkår 8 i konsesjonen (terrengdekkende myr, reinrosehei, brunskjene og engmarihånd). Notatet *Frøya vindkraftverk – kartlegging av indikatorartene engmarihånd og brunskjene* (dokument 10209903-03-RIM-NOT-201901), er utarbeidet av Multiconsult, og vedlagt søknaden av 20.08.2019. Notatet redegjør for metoden, utbredelsen av indikatorarter langs de to alternative veilinjene: 1) veilinje i godkjent MTA og 2) alternativ veilinje, i større grad tilpasset landskapet. Det går frem av notatet at det etter den første runden med kartlegging er gjort ytterligere optimaliseringer av alternativ 2, slik at veilinjen er justert med tanke på landskapstilpasning og reduksjon av inngrep i plantelokaliteter, myr, vann og kystlynghei. Det er denne veilinjen, optimalisert alternativ 2, som er omsøkt i søknaden av 20.08.2019. Det er også kommentert at det har vært, og vil fortsette å være, en kontinuerlig dialog mellom bl.a. TEV, entreprenør, landskapsarkitekt, miljørådgiver og biolog for ytterligere tilpasning og justering av veilinjene.

NVE finner det positivt at TEV har tatt en gjennomgang av infrastrukturen i prosjektet for å redusere «fotavtrykket», og at gjennomgangen er utført i samråd med både entreprenør, landskapsarkitekt og miljørådgiver.

Nye og justerte turbinplasseringer, oppstillingsplasser og veilinjer

Turbin 1 er flyttet fra nordvest i planområdet til nordøst, mellom turbin 10 og 13. Dette er en plassering som tidligere er kommunisert gjennom godkjenning av detaljplan og MTA, jfr. NVEs vedtak av 28.03.2019. Den nye plasseringen av turbin 1 medfører, ifølge søknaden, at det har vært mulig å se på en helt ny veiløsning i den nordøstre delen av planområdet. Den nye veiløsningen fører til at en unngår vei og massetak i et større landskapsrom mellom turbinene 10, 1, 13 og 12, 14, og i stedet flytter veien til et område der det allerede er planlagt inngrep.

Turbin 2 og 7 er trukket inn, slik at sveiparealet kommer innenfor planområdet. Turbin 2 er også trukket noe mot øst.

Vei til turbin 3 er planlagt slik at den blir en fortsettelse fra vei til turbin 4. Dette gjør at en reduserer inngrep i Røssvassmyran i nordvest, i tråd med OEDs klageavgjørelse.

For flere av de andre turbinplasseringene er det gjort tilpasninger ved at en har rotert kranoppstillingsplasser og flyttet veier for å ta hensyn til landskapstilpasning, etablere mykere veilinjer og unngå viktige plantearter/vegetasjonstyper. Det går frem av søknaden at inngrepsgrense for ny veilinje er trukket inn og justert der det foreligger miljøverdier som særskilt bør ivaretas (f.eks myr, vassdrag, plantelokaliteter). Endringene går frem av vedlagt kart.

Steinar Petter Rabben, Elin Anny Grubba Rabben, Anne Å. Grubba Bottenvik og Alfild Margarethe Grubba har i sin uttalelse klaget på de turbinplasseringer som ligger fast og de som skal flyttes på. Fylkesmannen mener at det bør sees på flytting av alle turbiner som står i Rørvassmyr-området. Frøya kommunen vurderer at, slik endringene er presentert, framstår endringene som bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning.

Flytting av turbin 1 og justering av turbin 2 og 7, samt alternativ vei til turbin 3, er krav i OEDs klageavgjørelse av 06.06.2019 vedr. godkjenning av detaljplan/MTA for Frøya vindkraftverk. NVE konstaterer at det ikke er satt krav om flytting/justering av andre turbiner. De øvrige turbinplasseringene er derfor endelige godkjent ved OEDs avgjørelse. De justeringene og tilpasningene som er omsøkt for de øvrige turbinpunktene er innenfor rammen til godkjent detaljplan og MTA.

NVE mener at søknaden, og det nevnte notatet, ivaretar kravene i OEDs klageavgjørelse og vilkåret i NVEs godkjenningsvedtak av 28.03.2019. Det er NVEs vurdering at virkningen av endringene er tilstrekkelig opplyst gjennom innsendt materiale fra TEV. Vi er enig med Frøya kommunen i at endringene vil gi en bedre løsninger for naturmangfold, massebalanse og landskapstilpasning av Frøya vindkraftverk. NVE legger til grunn at arbeidene skal gjennomføres i tråd med prinsippene i «Håndbok for terrenginngrep og landskapstilpasning» som tidligere er godkjent av NVE.

Støy og skyggekast

Det går frem av søknaden at flytting av turbin 1 og justeringen av turbin 2 og 7 ikke medfører endringer i forhold til overholdelse av grenseverdien for støy. Basert på de oppdaterte worst case-beregningene vil alle støyfølsomme bygg fortsatt være under L_{den} 45 dBA. Videre går det frem at for skyggekast, vil flyttingen av turbin 1 medføre at det vil bli gjort mindre justeringer i omfanget av avbøtende tiltak, slik at faktisk skyggekast ikke overstiger retningslinjene.

Steinar Petter Rabben, Elin Anny Grubba Rabben, Anne Å. Grubba Bottenvik og Alfhild Margarethe Grubba mener at støynivået ved egen bolig ikke er godt nok dokumentert. De påpeker på at støy- og skyggekast rapportene er lite tilgjengelige da de blant annet er på engelsk.

TEV har i sin kommentar vist til at støy, i tråd med vilkåret i konsesjonen, har vært en styrende premiss både for opprinnelig turbinplasseringer og justert turbinplasseringer. Dette er overholdt og dokumentert.

NVE konstaterer at det er lagt frem støyberegninger for utbyggingsløsningen med justerte turbinplasseringer. Rapporten dokumenterer at vilkåret i konsesjonen om at ingen helårs boliger skal bli berørt av støy over gitt grenseverdien (L_{den} 45 dBA) er i varetatt. I NVEs godkjenning av 28.03.2019 er det kommentert at 46 naboer kan bli berørt av støynivåer over L_{den} 40 dBA, basert på worst case-beregninger. Ved den justerte utbyggingsløsningen er antall naboer, som vil kunne bli berørt ved dette støynivået, redusert til 40.

NVE vil bemerke at omgivelsene vil oppleve støy fra vindkraftverket, og at noen kan føle dette som en belastning også der hvor retningslinjens grenseverdi ikke er overskredet. Folk forholder seg til støy på forskjellig måte, og retningslinjens grenseverdi er fastsatt under forståelse av at enkelte vil bli påvirket også ved lavere støynivåer.

Det er lagt frem oppdaterte skyggekastberegninger med justerte turbinplasseringer. Disse dokumenterer, som kommentert i søknaden, at flyttingen av turbin 1 medfører at det må gjøres enkelte justeringer i omfanget av avbøtende tiltak. Med curtailment-strategien som legges til grunn for driften av vindkraftverket, og som inngår i de oppdaterte beregningene, vil omfanget av skyggekast være i tråd med anbefalte grenseverdier. NVE minner om vilkår knyttet til skyggekast i NVEs godkjenning av 28.03.2019.

NVE har forståelse for at dokumentasjonen knyttet til støy og skyggekast kan oppleves vanskelig tilgjengelig. Vi mener imidlertid at det er viktig og riktig at det er den fullstendige dokumentasjonen som legges ved søknader. Dette gjør at de som ønsker det kan ettergå beregningene.

Det er i høringen kommet innspill knyttet til infrastøy. Forholdet til infrastøy er kommentert og vurdert i NVEs godkjenning av 28.03.2019 og i OEDs klageavgjørelse av 06.06.2019. Det er pr. i dag ikke

spesifikke krav knyttet til infrastøy i gjeldende retningslinjer for støy. NVE kan ikke se at det er kommet nye opplysninger som ikke allerede er vurdert i saken.

Plan for massetak

I NVEs godkjenning av 28.03.2019, er det satt vilkår om at «før ev. massetak/sidetak tas i bruk skal disse detaljeres og godkjennes av NVE». Bakgrunnen for dette er blant annet å begrense omfanget av terrenginngrep. I tillegg skal vilkåret sikre at det tas gode miljø- og landskapshensyn i planleggingen og ved istandsettingen av massetak/sidetak.

Det fremgår av søknaden av 20.08.2019, at justeringene av turbinpunkter og veitraseer har medført at skisserte massetak i godkjent detaljplan/MTA har blitt flyttet og redusert, fra 12 til 4. Det har særlig vært sett på muligheten for å skjermes massetak for innsyn fra ulike landskapsrom når veiene har blitt justert.

Det er presisert i søknaden at det vil bli brukt landskapsfaglig kompetanse i planlegging og ved sluttarronderingen og istandsettingen, samt at det vil bli brukt miljøfaglig kompetanse for oppfølging i uttaksfasen.

NVEs erfaring er at det er krevende å anslå hvor omfattende massebehovet og uttaket vil bli, og at det vil kunne bli justeringer. En trinnvis uttaksplan kan i mange tilfeller være en god tilnærming. NVE mener TEV og entreprenør under uttaket må være bevisst at massetakene, uavhengig av hvor omfattende uttakene blir, skal avsluttes slik at det blir naturlige overganger til tilgrensende terreng, jf. prinsipper for terrengtilpasning og istandsetting som tidligere er godkjent av NVE.

NVE vurderer at søknaden, og den vedlagte visualiseringen, viser at nevnte vilkår ivaretas.

Naturmangfoldsloven

NVE konstaterer at de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen og konsesjonsvedtak av 11.01.2019, og i vedtak om «Godkjenning av detaljplan og MTA» av 28.03.2019. Etter NVEs vurdering berører ikke de omsøkte tiltakene problemstillinger knyttet til naturmangfold utover dette. Det er derfor ikke gjort nye vurderinger etter naturmangfoldloven kapittel II i dette vedtaket.

Kommentarer til høringsuttalelsene

Steinar Petter Rabben, Elin Anny Grubba Rabben, Anne Å. Grubba Bottenvik og Alfhild Margarethe Grubba har i sin uttalelse stilt spørsmål ved den korte høringsfristen.

Høringsfristen settes normalt til tre uker, men kortere frist kan forekomme. Bakgrunnen for at enkelte høringsparter, i forbindelse med denne høringen, fikk kort frist skyltes at dokumentene måtte sendes med ordinær post på grunn av manglede digitale postkasser eller manglede informasjon i NVEs kontaktregister.

NVE har praksis for å gi utsatt frist dersom det kommer forespørsel om dette. Det ble gjort i denne saken for kommunen og Fylkesmannen. Vi mottok ingen flere forespørsler om dette.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren vurdere behovet for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Orientering av grunneiere og rettighetshavere

Vi ber tiltakshaver orientere grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket. Vedtaket skal følge orienteringen. Kopi av orienteringen skal sendes NVE.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen kom fram eller klageren fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Parter (grunneiere, rettighetshaver og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (andre med spesielt nær rettslig, økonomisk eller faktisk tilknytning til saken og organisasjoner som representerer berørte interesser) har rett til å klage på vedtaket. Å avgi høringsuttalelse eller på annen måte bli orientert om saken gir ikke i seg selv gir klagerett på vedtaket.

En klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Den bør inneholde en begrunnelse og opplysninger som gjør det mulig for NVE å avgjøre om klageren har klagerett. Etter forvaltningsloven skal NVE vurdere klagen og forberede saken før den sendes til Olje- og energidepartementet. Vi foretrekker at klager sendes til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Kart, Frøya vindkraftverk – Oversiktskart, MTA-utlegg vs. revidert utlegg, datert 13.08.2019

Kopi til:

Frøya kommune
Fylkesmannen i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune
TRØNDERENERGI KRAFT AS v/Nils Henrik Johnson
TRØNDERENERGI KRAFT AS v/Ragnhild Remmen Bull